

**SUBSIDIE
ALERT!**

**ENERGIE
BOUW
ADVIES**

Loop deze subsidie niet mis!
Wij zorgen dat je bij de openstelling
er meteen klaar voor bent!

VB+

Laat ons een
QuickScan
uitvoeren

DUMAVA | In het kort

Inleiding

De DUMAVA-subsidie is een tegemoetkoming in de kosten van de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. De doelgroep voor deze [DUMAVA-subsidie](#) staat beschreven op de website van de RVO. De regeling is voor het eerst in 2022 van start gegaan. Een tweede tranche is 18 september 2023 van start gegaan en was al na één dag weer gesloten omdat het subsidieplafond bereikt was. Na inventarisering van de aanvragen, waarbij een aantal aanvragen afvallen omdat ze niet aan alle voorwaarden voldoen, zal er mogelijk een loting plaatsvinden vanwege de budgetoverschrijding.

De [regeling 2022](#) is in de Staatscourant gepubliceerd. De regeling is voor de tweede openstelling van [september 2023](#) gewijzigd.

De derde openstelling zal naar alle waarschijnlijkheid in april 2024 plaatsvinden. Ook voor deze openstelling zullen er wijzigingen van kracht zijn op de eerste regelingen. De wijzigingstekst zal naar verwachting medio november in concept gepubliceerd worden. De onderstaande uitleg is gebaseerd op de eerste twee regelingen en zijn daarom onder voorbehoud van mogelijke wijzigingen voor de volgende tranche(s).

De Opties

Als er gebruik wordt gemaakt van de Dumava-subsidieregeling moet er allereerst een keuze worden gemaakt of men minimaal of maximaal 3 maatregelen gaat uitvoeren. De te nemen maatregelen waaruit een keuze gemaakt moet worden staan in de [maatregelenlijst](#), waarbij opgemerkt dat de maatregelen onder de letter A niet in aanmerking komen voor de max. 3 verduurzamingsmaatregelen. De onder A.1 genoemde maatregel betreft de integrale project aanpak met minstens 3 maatregelen.

Om een weloverwogen keuze te kunnen maken uit de opties is een maatwerkadvies noodzakelijk.

Optie 1: 1, 2 of 3 verduurzamingsmaatregelen

In onderstaand kader staan in het kort de voorwaarden voor de optie van maximaal 3 maatregelen:

1, 2 of 3 verduurzamingsmaatregelen Art. 3.1.a Regeling Dumava

De subsidie is 30% van de projectkosten. De subsidiekosten zijn minimaal € 5.000 en maximaal € 2,5 miljoen. Uw minimale projectkosten zijn hierdoor € 16.666.

Voor energieadvies kunt u een subsidie krijgen van 50% van de kosten. Het laten opstellen van een energieadvies, portefeuilleroutekaart of DuMo-advies is verplicht.

De subsidie voor een energielabel is 50% van de kosten.

**SUBSIDIE
ALERT!**

**ENERGIE
BOUW
ADVIES**

Loop deze subsidie niet mis!

Wij zorgen dat je bij de openstelling er meteen klaar voor bent!

VB+

Laat ons een
QuickScan
uitvoeren

Het advies voor deze optie bestaat minimaal uit de volgende onderdelen:

- een technische en functionele beschrijving van het maatschappelijk vastgoed;
- een overzicht van de energiehuishouding van het maatschappelijk vastgoed van de afgelopen drie jaren voorafgaand aan de subsidieaanvraag;
- een overzicht van mogelijke energiebesparings- en verduurzamingsmaatregelen en een kwantificering van de beoogde energiebesparing of koolstofdioxide-emissiereductie;
- een inschatting van de te verwachten investeringskosten en de te verwachten baten (energielastenverlichting);

Voor afnemers met een energiegebruik van meer dan 25.000 m³ aardgas (of aardgasequivalent) of 50.000 kWh elektriciteit per jaar gelden de volgende aanvullende eisen:

1. inzicht in alle maatregelen met een terugverdientijd tot en met vijf jaar;
2. van de energiebalans dient 90% van het totale energiegebruik te worden gespecificeerd, tenzij daar gemotiveerd van afgeweken kan worden; en
3. een helder en eenvoudig plan voor het uitvoeren van de energiebesparende maatregelen.

Het uitwerken van een energieadvies is het werk van een [BRL9500](#) gecertificeerde Energieprestatie adviseur EPA-U en/of EP-MWA-U. Per 1 juli 2023 geldt het nieuwe gecertificeerde maatwerkadvies onder NTA 8800 voor utiliteitsbouw volgens ISSO publicatie 75.2 - maatwerkadvies utiliteitsgebouwen, ISSO rapport modelbeschrijving maatwerkadvies NTA 8800 (verantwoordingsdocument) en BRL 9500 MWA-U.

Vanwege de korte periode tussen publicatie van het maatwerkadvies (juli 2023) en de openstelling van deze wijzigingsregeling (september 2023) is besloten om het nieuwe maatwerkadvies niet te verplichten, maar dit te combineren met het maatwerkadvies zoals opgenomen in de oorspronkelijke regeling. Het ligt echter in de lijn der verwachting dat in de wijzigingsregeling voor de komende tranche(s) het nieuwe (gecertificeerde) maatwerkadvies wel verplicht gaat zijn.

In de basis betreft het een scan van het gebouw zoals dat ook gebruikt wordt voor de bepaling van het energielabel, volgens de NTA880, ISSO 75.1 en/of ISSO 75.2.

Optie 2: Integrale aanpak

Als er gekozen wordt voor een integrale aanpak waarbij er meer dan 3 maatregelen worden uitgevoerd geldt het volgende:

Integraal verduurzamingsproject Art. 3.1.b regeling Dumava

De subsidie is 30% van de projectkosten. De minimale subsidiekosten voor een integraal verduurzamingsproject zijn € 25.000 en maximaal € 2,5 miljoen. Dit houdt in dat uw minimale projectkosten € 83.333 zijn.

De subsidie voor energieadvies is 50% van de kosten. Het laten opstellen van een Maatwerkadvies, Integraal Bream-NL, GPR Gebouw of DuMo-advies is verplicht.

De subsidie voor een energielabel is 50% van de kosten.

**SUBSIDIE
ALERT!**

**ENERGIE
BOUW
ADVIES**

VB+

Laat ons een
QuickScan
uitvoeren

Loop deze subsidie niet mis!

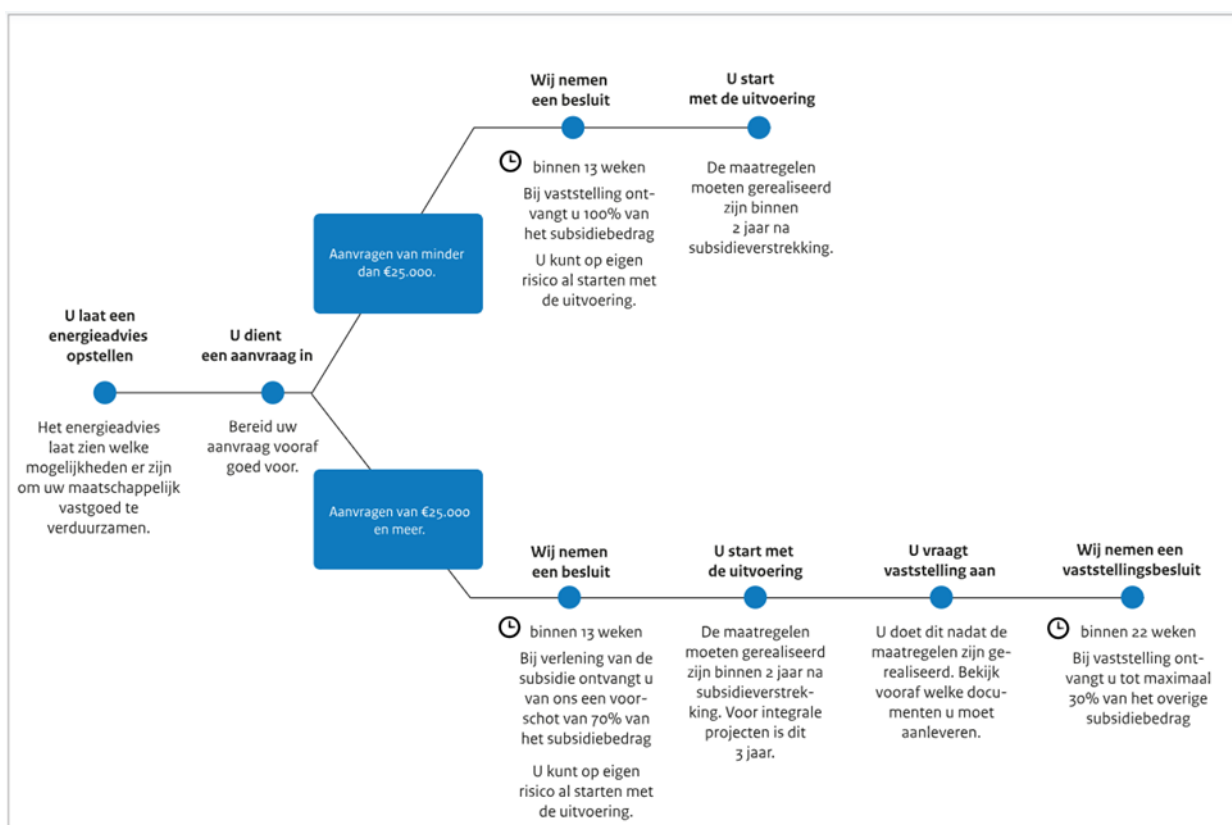
Wij zorgen dat je bij de openstelling
er meteen klaar voor bent!

Als de uitvoering van de maatregelen leidt tot een energielabel dat voldoet aan de [renovatiestandaard](#) dan kan de subsidie oplopen tot 35% van de projectkosten.

De integrale aanpak betreft een pakket met maatregelen dat leidt tot een verbetering van ten minste drie labels en minimaal tot label B, waarbij het energielabel is vastgesteld volgens de bepalingsmethodiek van NTA 8800 opgesteld na 1 januari 2021. Verder is een maatwerkadvies onder certificaat (BRL9500MWA-W/U) uitgevoerd door een vakbekwaam EP-maatwerkadviseur W/U verplicht.

Stappenplan:

In het onderstaande kader staat schematisch weergegeven welke stappen er gevolgd dienen te worden:

Bron RVO

**SUBSIDIE
ALERT!**

**ENERGIE
BOUW
ADVIES**

Loop deze subsidie niet mis!

Wij zorgen dat je bij de openstelling er meteen klaar voor bent!

VB+

Laat ons een
QuickScan
uitvoeren

De belangrijkste voorwaarden op een rij:

- De verduurzamingsmaatregelen worden op basis van een energieadvies uitgevoerd.
- Is het vastgoed opgeleverd vanaf 1 januari 2012? Dan moet het vastgoed worden afgekoppeld van de aardgasaansluiting. Voor vastgoed dat eerder dan 2012 is opgeleverd, geldt deze voorwaarde niet. (Art. 12.3).
- De verduurzamingsactiviteiten starten nadat de subsidie is aangevraagd. Dit houdt in dat een contract met een aannemer die de activiteiten uitvoert aangegaan kan worden, nadat de aanvraag bij RVO is ingediend en bekend is. Let op: de aanvraag kan dan nog (gedeeltelijk) worden afgewezen. Er is een risico geen, of minder subsidie te krijgen.
- De verduurzamingsmaatregelen moeten binnen 2 jaar na subsidieverstrekking gerealiseerd worden. Een integraal project moet binnen 3 jaar na verstrekking gerealiseerd worden. Er kan maximaal 12 maanden uitstel aangevraagd worden. (Art. 12.1a en Art. 19).
- Voor het maatschappelijk vastgoed waarvoor DUMAVA-subsidie aangevraagd wordt, is niet eerder DUMAVA-subsidie toegekend.
- Voor de verduurzamingsmaatregel(en) waarvoor DUMAVA-subsidie wordt aangevraagd, is geen andere subsidie verstrekt. meer informatie hierover in toelichting 3.4 van de [wijzigingsregeling](#).
- Voor instellingen die een aanvraag doen voor een gebouw dat moet voldoen aan de energiebesparingsplicht gelden aanvullende maatregelen. Zo zijn erkende maatregelen die een onderdeel vormen van de energiebesparingsplicht uitgesloten van subsidie. (Art.3.5 en Art.11.f en 18.f en 19.f).

Opmerkingen Staatscourant 2023:

Portefeuilleroutekaart:

Verschillende maatschappelijke sectoren hebben een routekaart opgesteld waarin beschreven wordt hoe de sector toewerkt naar de CO-reductiedoelen voor 2030 en 2050. Portefeuilleroutekaarten zijn voor organisaties binnen die sectoren een middel om inzicht te creëren op de te nemen maatregelen van hun eigen vastgoedportefeuille. Een portefuilleroutekaart voorziet daarmee in een handelingsplan, welke gebruikt kan worden als onderbouwing voor maatregel A.1 in de [maatregelenlijst](#)

7.5.2 Wijzigingen in de maatregelenlijst

In de maatregelenlijst is opgenomen dat ook een aanvraag kan worden ingediend met een maatwerkadvies onder certificaat BRL9500 MWA-W/U uitgevoerd door een vakbekwaam EP-maatwerkadviseur W/U. De voorwaarden van het maatwerkadvies worden op 1 juli 2023 op de website van RVO gepubliceerd. Vanwege de korte periode tussen publicatie van het maatwerkadvies en de openstelling van deze wijzigingsregeling is besloten om het nieuwe maatwerkadvies niet te verplichten, maar dit te combineren met het maatwerkadvies zoals opgenomen in de oorspronkelijke regeling.